



Forbedret kompostkvalitet

En ændret komposteringsmetode af have- og parkmateriale hos Klintholm I/S har resulteret i en forbedret kompostkvalitet

✍ Julie Schou Christiansen og Richard de Visser, HortiAdvice, juch@hortiadvic.dk

📷 Klintholm I/S og Julie Schou Christiansen

Som partnere i Soilcom projektet har af-faldsselskabet Klintholm I/S i Hesselager på Østfyn og HortiAdvice samarbejdet om at opnå en bedre kompostkvalitet, således at komposten kan give værdi indenfor gartnerisektoren. Det har resulteret i, at Klintholm i dag komposterer på en anden måde end tidligere, og det givet en større interesse for komposten. Direktør Martin Johansen, Klintholm, er meget tilfreds med ændringerne i komposteringsprocessen, da det har resulteret i en forbedret kompostkvalitet. Klintholm oplever, at flere efterspørger selskabets kompost, og tilbagemeldinger

fra kunderne er, at komposten er anderledes, end den kompost de tidligere har modtaget fra Klintholm.

Kompostering hos Klintholm

Sammen med HortiAdvice og erfaringer fra projektet Soilcom har Klintholm arbejdet med at forbedre håndteringen af have- og parkmateriale samt selve komposteringsprocessen. Have- og parkmateriale har en vis sæsonvariation - om sommeren er det mest græsafklip, om vinteren mest træmaterialer. Formålet med at udvikle på komposteringsmetoden er, at komposten kan bruges med fordel i gartnerier. - Med den nye metode måler vi temperatur og fugtighed, og komposteringsprocessen er mere kontrolleret. Sammen med HortiAdvice arbejder vi for et kontrolleret produkt uden patogener, nematoder og ukrudtsfrø, siger Martin Johansen og tilføjer, at Klintholm årligt behandler 10.000-15.000 tons have- og

Have- og parkmateriale komposteres i et mileanlæg hos Klintholm I/S ved Hesselager. Materialet vendes tre gange i løbet af komposteringen, hvorefter komposten soldes og ligger til eftermodning.

parkmateriale, hvoraf tre fjerdedele bliver til kompost og resten til biobrændsel.

Optimering af kompost

Med den nye komposteringsmetode er der fokus på den aerobe proces, som kompostering er. Det vil sige, at der skal være ilt til stede. Ved at vende materialet får man ilt ind, og det beforder netop

Projektet Soilcom er et Interreg projekt støttet af the North Sea Programme of the European Regional Development Fund of the European Union samt medfinansieret af Promil-leafgiftsfonden for frugtavl og gartneribrug.



Med en ny komposteringsmetode erfarer Klintholm I/S, at komposten bliver mere sort, har en flot aggregatdannelse og en lettere struktur.

de aerobe mikroorganismer, som er ønsket i komposten. Mikroorganismernes opblomstring resulterer i temperaturstigning, der sammen med vandindholdet sikrer, at patogener og ukrudtsfrø elimineres.

Med denne kompostering har Martin Johansen oplevet, at komposten bliver mere sort, har en flot aggregatdannelse og en lettere struktur.

Modning af kompost

Efter endt kompostering lægges komposten til modning. For at finde ud af, hvad der sker under modningsprocessen, har vi fået lavet en analyse som beskrevet i artiklen 'Analyse af jordens mikroliv'. Ved sammenligning af modnet og ikke-modnet kompost er der tydelig forskel, tabel 1. ■

Ny komposteringsmetode

- Materialet knuses, vandes, og efter soldning (45 mm) lægges det i miler.
- Materialet vendes tre gange i løbet af komposteringen. Dette afstemmes efter monitoring af temperatur, men også maskinkapacitet.
- Efter end kompostering foretages endnu en soldning (22 mm), og derefter ligger komposten til eftermodning.

Tidligere komposteringsmetode

- Den tidligere komposteringsmetode var trapez-kompostering - en meget anvendt metode til kompostering af større mængder af have- og parkmateriale.
- Materialet knuses og lægges ud i større fladeområde i tre-fem meters højde i 2-12 måneder. Processen gennemføres normalt uden nogen form for overvågning.
- Efter en soldning er materialet blevet til 'kompost'. Men da materialet ikke bliver vendt, må det nærmere betragtes som en anaerob proces, det vil sige fermentering.



Færdig komposteret + modnet 1 måned

- Stor diversitet af mikroorganismer
- God diversitet af bakterier
- Forskellige protozoer
- Et stort plus for brugen af komposten
- Ingen skadelige svampe

Færdig komposteret ikke-modnet

- Mindre diversitet af mikroorganismer
- Nogen diversitet af bakterier
- Ingen protozoer
- En mindre god kompost
- Ingen skadelige svampe

Tabel 1. Et eksempel på de forskelle, der kan være på en modnet og en ikke-modnet kompost. Klintholm I/S.